

De Portugese Anjerrevolutie

Hans Ramaer in *de As*, november 2014

Jos' Rentes de Carvalho was ten tijde van de fascistische dictatuur van Salazar Portugal ontvlucht en in Nederland beland, waar hij later Portugese taal- en letterkunde doceerde. In 1975 schreef hij een boek over de Anjerrevolutie in Portugal. Op 25 april 1974 had deze (geweldloze) militaire staatsgreep een einde gemaakt aan het harde regime van Salazars opvolger Caetano. De Anjerevolutie — genoemd naar de anjers die de soldaten als teken van vredelievendheid in hun geweelopen stopten — was geboren.

Het boek werd echter niet opgemerkt. Volgens uitgeverij Schokland, die het boek onlangs opnieuw in zijn mooie serie Kritische Klassieken uitbracht, werden er destijds vijftig exemplaren van verkocht! De toenmalige desinteresse is niet goed verklaarbaar, want het boek boeit van begin tot eind door de eigenzinnige boodschap die het uitdroeg. Rentes de Carvalho geloofde geen moment dat de coup van de kapiteins het begin zou zijn van een regelrechte machtswisseling.

En hij kreeg — helaas — gelijk: de nieuwe machthebbers waren merendeels schatplichtig aan de oude. Daar veranderden de kleurige schilderingen die gaandeweg in Lissabon en andere steden de muren sierden niets aan. Portugal was geen ander land geworden, laat staan een revolutionaire natie. Het bleef een land van armoede en achterstand, van emigratie en van vruchteloze oppositie van kleine groepen intellectuelen. (HR)